

Fordele ved at have en bibliotekar ansat på uddannelsesinstitutioner

EGEDAL
GYMNASIUM
OG HF

Bibliotekar, studiecenterleder og webmaster Lonnie Tenja Andersen, Egedal Gymnasium og HF

Hvilke kompetencer arbejder du med at udvikle hos eleverne og hvordan?

Mit primære virke er undervisning, modulgenerering og kontakten med eleverne, og jeg underviser i informationssøgning på alle årgange. Undervisningen er formaliseret og skemalagt i forbindelse med de store skriftlige opgaver

Det første år handler om at kalibrere elevernes forståelse af, hvad et bibliotek er, og hvad man kan bruge sin studiecenterleder til. Kun få elever har konkret viden om og reel erfaring med biblioteksbrug. Derefter introducerer jeg dem til alternativer til Google og Wikipedia. Kernen i mit arbejde er at gøre eleverne mere bevidste om databaser, søgestrategier og at sætte dem i stand til at forholde sig kritisk til den information og litteratur, der er tilgængelig. Ud over det skemalagte kan jeg også blive indkaldt, hvis lærerne synes, at der er behov for at booste elevernes kildekritik eller informationssøgning, f.eks. i forbindelse med et bestemt projekt.

De fleste elever har i folkeskolen fået undervisning i digital dannelse, men langt fra alle navigerer og agerer

hensigtsmæssigt på internettet. Undervisning i digital dannelse er derfor stadig et vigtigt element i deres gymnasietid. Jeg udvikler derfor materiale/modulindhold og lærervejledninger til moduler om digital dannelse, som eleverne har ud over undervisningen i fagene. Modulerne handler om alt fra digital etik, informationssøgning, medieforbrug og digitale fodspor, til hvordan man genererer et Word-dokument. Det er et opgave, jeg deler med en lærerkollega.

Det er givende at være en del af undervisningen og læringen på gymnasiet, og jeg oplever, at der er stor respekt omkring min faglighed. Vores skole har et godt studiemiljø og en ret stor bogsamling, som bliver brugt. Jeg varetager også drift og udvikling af vores studiecenter og er webmaster.

Hvilken udvikling oplever du hos eleverne, når de har gennemgået et forløb hos dig?

Når eleverne når til 3. g eller 2.hf og deres store skriftlige opgave, ved de, hvad de kan bruge mig til og kender mulighederne for at søge og indhente materialer fra folkebibliotekerne. De er også til dels bevidste om, hvordan

man laver søgninger i og henter materialer hjem fra bibliotek.dk. Og så har de et ret godt indblik i valide databaser i øvrigt. De kommer dog lidt til kort i forhold til søgning i videnskabelige artikler og historiske dokumenter. Det hænger nok bl.a. sammen med, at lærerne for at spare tid selv finder materialer til eleverne. Jeg kunne godt ønske mig, at eleverne også her var mere selvhjulpne, og jeg arbejder på at sætte dem i stand til selv at finde materialer.

Hvordan arbejder du med at nå alle elever og ikke kun dem, der kommer fra et hjem med bogreol?

Jeg er ikke lærer, studievejleder eller administration og skal derfor ikke vurdere eleverne i en skolekontekst. Det har rigtig stor betydning for, at eleverne føler sig trygge i at henvende sig til mig. Især for de elever, der ikke kommer fra hjem med en stor bogsamling eller har forældre med lange uddannelser, er det et godt udgangspunkt, at jeg er neutral zone.

Indgår du/jeres uddannelse i samarbejder med andre institutioner, og hvad samarbejder I om?

Vi har ingen formelle samarbejder, men stikker indimellem fingeren i jorden for at fornemme, hvad der sker rundt omkring. Til brug for udviklingen af modulerne om digital dannelse fik min kollega og jeg kontakt med medarbejdere på forskellige skoler for at få en forståelse for, hvor meget information eleverne får i folkeskolen, hvordan man i skolen taler om digital dannelse osv. Vi kunne konkludere, at der er meget stor forskel skolerne imellem. Jeg kunne rigtig godt tænke mig at få en rød tråd fra folkeskolen og videre op i uddannelses-systemet, når det kommer til informationssøgning og digital dannelse, men det er svært, fordi man tilrettelægger forløbene så forskelligt på skolerne.

Lonnie Tenja Andersen har sammen med en kollega udviklet indhold og lærervejledninger til moduler om digital dannelse.

Fordele ved at have en bibliotekar ansat på uddannelsesinstitutioner

EGEDAL
GYMNASIUM
OG HF

Uddannelsesleder Mette Buchardt

Hvorfor prioriterer I at have en bibliotekar ansat?

Vi mener, at bibliotekarens faglige viden og kompetence supplerer og understøtter lærernes funktion i forhold til elevernes læring. Samtidig er der mange af vores elever, der ikke er vant til at gå på biblioteket, og der ligger et stort dannelsesaspekt i at vise dem, hvad biblioteket kan bruges til.

Har biblioteket/bibliotekaren betydning for studiemiljøet?

Lonnie har en stor betydning for studiemiljøet. Det seneste tiltag er et skrivestue i forbindelse med vores store opgaver, som for første gang i år har ligget på studiecentret. Lonnie har været en kæmpe ressource

i den forbindelse, hvor hun har kunnet vejlede om f.eks. litteratursøgning og formalia som litteraturliste, grammatik og opsætning. På den måde har hun kvalificeret skriveprocessen.

Hvad synes du, er den største konkrete gevinst ved at prioritere at have en bibliotekar ansat?

Den allerstørste gevinst er, at Lonnie er en ekstra ressourceperson i forhold til de store skriftlige opgaver, hvor hun også underviser i informationssøgning og står til rådighed for elevernes spørgsmål. En anden meget stor gevinst kommer af Lonnie og hendes kollegas arbejde med tilrettelæggelse af studietimer i bl.a. digital dannelse.

Har du et råd til andre uddannelsesledere, der overvejer at ansætte bibliotekarer?

Den fleksibilitet, som Lonnie viser i forhold til at deltage i skolens liv, er vigtig for, at det fungerer så godt. F.eks. er Lonnie også webmaster og løser ud over sit fagområde en masse nært beslægtede opgaver, hvilket er nødvendigt for, at enderne kan mødes. Hendes funktion er ikke blevet mindre vigtig med tiden, for lærerne får mindre tid, og dermed er det godt, at der er en ekstra faglig voksen til at hjælpe og være til stede for eleverne. Lærerne er også glade for det.

Lærer Mads Waneck

Hvordan gør du og dine elever brug af bibliotekarens kompetencer?

Vores bibliotekar har en vigtig rolle i forhold til at lære eleverne om litteratursøgning, kildekritik og de farer, der lurar på internettet. Hun underviser også eleverne i, hvordan man viser, at man har brugt lødige data. Det er kompetencer, der er relevante og vigtige for alle fag og opgaver, og det giver absolut noget ekstra.

Hvordan ser du sammenhængen mellem bibliotekarens opgaver og dit eget fag?

Lonnie har især været med til at skaffe adgang til Infomedia og hjælpe eleverne med at søge. På den måde er hun og biblioteket med til at løfte, at vi holder os orienteret. Det er med til at forny fagene og forståelsen af ens fag. Som lærere kan vi godt have en tendens til at tulle rundt i vores egen undervisning. Hvis der ikke er en bibliotekar, er der ikke nogen, der løfter

det, der sker ud over det enkelte fag. Jeg underviser i historie og kunne godt tænke mig at få lavet nogle detektivopgaver i historieundervisningen, hvor eleverne skal gå på jagt i historien og løse nogle opgaver gennem informationssøgning. Det ville være en god kombination af historiefaget og brugen af vores bibliotek.

Hvordan giver det mening for dig at have adgang til en bibliotekar og et bibliotek på jeres uddannelsesinstitution?

Der sker noget med eleverne, når de har umiddelbar adgang til et bibliotek og en bibliotekar. Det handler om at få eleverne ned på biblioteket og lære dem at bruge bøger. Bøger er vigtige, og det er godt for eleverne at have noget konkret at forholde sig til og slå op i i stedet for, at alt bare ligger på internettet. Hos bibliotekaren kan de også få hjælp til at få deres informationssøgning struktureret. Da vi havde

den store skriftlige opgave, kunne jeg se, at der var fyldt op hos Lonnie i skrivestuetet. Der var sådan en dejlig stemning på skolen der.

”JEG ER SUPER GLAD FOR AT HAVE EN STUDIECENTERLEDER, DER ENGAGERER SIG I AT LAVE EN BOGKLUB FOR ALLE OS, DER ELSKER SKØNLITTERATUR. DA VI SKREV DHO, VAR DET RIGTIG RART, AT DER KOM EN, DER HAVDE STYR PÅ ALT SÅDAN NOGET PRAKTISK SOM KILDER, OG SOM KUNNE GUIDE I FORHOLD TIL ALLE DE FORMELLE KRAV, DER ER TIL EN OPGAVE I GYMNASIET.”

LISA, ELEV I 2. G